

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 96 10
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Datum
26 januari 2016

Ons kenmerk
WM00/16.0000589

Contactpersoon
Ed Van Dael

Onderwerp
Evaluatie wijkaanpakprogramma Hatert 2.0

Datum uw brief
-

Doorkiesnummer
(024) 3299675

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de evaluatie van het wijkaanpakprogramma Hatert 2.0.

Aanleiding

Bij de vaststelling in de raad van het wijkaanpakprogramma Hatert 2.0 (februari 2012) zijn twee evaluaties toegezegd. De eerste was een voortgangsbericht; deze is in mei 2013 naar de raad gestuurd. De tweede is de eindevaluatie, deze wordt nu aangeboden in de vorm van een zogenaamde thermometer, opgesteld door het bureau Onderzoek en Statistiek.

Context

In 2008 wees toenmalig minister Vogelaar de wijk Hatert aan als één van de 40 krachtwijken. Corporaties, gemeente en bewoners waren al bezig met wijkvernieuwing, maar deze aanwijzing - met alle financiële consequenties - zorgde voor een grote impuls. De eerste fase (2008-2012) werd uitgevoerd onder de vlag van het wijkaanpakprogramma "Ongedeeld Hatert". Doelstelling was tweeledig: sociale stijging van kwetsbare bewoners én verbetering van de woon- en leefomgeving. Na een interne en externe evaluatie werd in 2012 gestart met de tweede fase: Hatert 2.0 (2012-2016). Deze omvat minder projecten en heeft een focus op zes bouwstenen: wonen, eenzaamheid, wonen, eenzaamheid, multiprobleem huishoudens, bewonerskracht, imagoverbetering en werk/schuldhulpverlening.

Er is erg veel bereikt in Hatert. We noemen zichtbare verbeteringen als het vernieuwde wijkcentrum, de groene en toegankelijke kanaalzone, de nieuwbouw en renovatie van het corporatiebezit, de winkelstrip aan de Couwenbergstraat en de aantrekkelijke parkjes en speelplekken. Maar ook op het sociale vlak is er veel werk verzet met positieve effecten. Vooral de ketenaanpak met Stip, sociaal wijkteam, regieteam en Hatert Werkt heeft veel bewoners nieuw perspectief geboden. Zowel in de zin van kansen bieden als grenzen stellen; zowel preventief als repressief.

Vervolgvel

1

Sinds juni 2013 staat Hatert niet meer op de lijst van 40 krachtwijken. Een bewust verzoek van bewoners, corporaties en gemeente en overgenomen door minister Blok. Eén van de argumenten was het feit dat Hatert in de lift zit en de benaming krachtwijk –in die fase van wijkontwikkeling– geen toegevoegde waarde meer had en zelfs een negatieve lading had. Maar hoe hard gaat die lift omhoog? Deze evaluatie geeft hier antwoorden op. Wel met de kanttekening dat nooit aangetoond kan worden dat er een één-op-één relatie is tussen de interventies en de onderzochte tendensen. Het is altijd een samenspel van factoren.

Doelstelling

De doelstelling is het beantwoorden van de volgende vraagstelling. Op welke manier heeft het wijkaanpakprogramma Hatert 2.0 bijgedragen aan het behalen van de 2 hoofddoelstellingen? Deze doelstellingen zijn: stijging, dan wel stabilisatie op het thema meedoen/zelfredzaamheid en ten tweede het verbeteren van het woon- en leefklimaat om ook kansrijke en krachtige bewoners te verleiden om in Hatert te blijven wonen.

Conclusies

De hoofdconclusie is dat de wijk zich stabiel en op een aantal punten zelfs bovengemiddeld, heeft ontwikkeld. Dit ondanks een blijvende instroom van sociaaleconomisch kwetsbare huishoudens.

Deze conclusie wordt in het rapport uitgesplitst naar de twee doelstellingen.

Conclusies doelstellingen 'binden kansrijke groepen'

- Woon- en leefklimaat is objectief gezien behoorlijk op orde (o.a. tevredenheid woonomgeving, gehechtheid, verhuisgeneigdheid).
- Er zijn positieve trends in leefbaarheid en woon/leefklimaat.
- Het veiligheidsbeeld heeft zich gunstig ontwikkeld.
- De goedkope (huur)woningvoorraad is afgenomen (verkoop, prijsaanpassingen, woningverbetering, nieuwbouw).
- Er zijn (in vergelijking tot Nijmeegse gemiddelde) wel achterstanden op de woningmarktpositie en imago (kleine woningen, indeling-sfeer-buitenruimte woning; de woonomgeving onderscheidt zich echter positief).
- Er zijn achterstanden (in vergelijking tot het Nijmeegse gemiddelde) met betrekking tot sociale binding, maar er zijn positieve trends over gehechtheid, medeverantwoordelijk en samenleven etnische groepen. Er is een duidelijke toename van (in)formele ontmoetingsmogelijkheden.

Conclusies doelstellingen 'stijging en stabilisatie'

- De voorzichtige positieve ontwikkelingen rond 'meedoen en zelfredzaam' worden overschaduwd door achterstanden. De samenstelling van de woningvoorraad is de achterliggende factor.
- Veel huishoudens met complexe meervoudige problematiek.
- Multiprobleem-huishoudens met veel impact op leefbaarheid en zorgen over instroom n.a.v. extramuralisering.
- Jeugd geeft hoopvol beeld door verbeterende schoolprestaties.

Participatie en communicatie

Vanaf de start van Hatert 2.0 (en ook daarvoor al) zijn bewoners en andere partners betrokken bij de wijkaanpak. Tijdens de Week van Hatert (eind juni 2015) heeft de wijk haar successen gevierd en is er ook terug- en vooruitgeblikt. Onderliggende evaluatie is besproken in het wijkplatform en in het bestuurlijk overleg tussen gemeente en corporaties. Ter oplading van de evaluatie zijn er gesprekken gevoerd met wijkfunctionarissen en is er gebruik gemaakt van recente informatie uit diverse bronnen, zoals www.leefbaarometer.nl en woononderzoek.

Financiën

De evaluatie door bureau Onderzoek en Statistiek is uitgevoerd in het kader van het gemeentelijk onderzoeksprogramma 2015, binnen de gemeentelijke begroting.

De raad zal in de eerste helft van 2016 nog de financiële verantwoording ontvangen van het wijkaanpakprogramma Hatert 2.0. In de eerste fase van het wijkaanpakprogramma Hatert (2008-2012) waren het Rijk, gemeente en corporaties die voor de investeringen zorgden, in de tweede fase (met Hatert 2.0) waren dit vooral corporaties en gemeente.

Borging

Zoals al aangekondigd in het voortgangsbericht (mei 2013), hebben we de afgelopen periode gebruikt om zoveel mogelijk succesvolle interventies te borgen. Dit om goed voorbereid te zijn voor de periode na 2015. Een voorbeeld hiervan is de aanpak tegen eenzaamheid. Waar deze in de beginperiode als een project werd uitgevoerd, is deze inmiddels zo verweven in het Sociaal Wijkteam en in het vrijwilligerswerk. Daarom kon de projectgroep worden opgeheven. Een ander voorbeeld is Hatert Werkt. In januari 2016 zal het actiecentrum de deuren sluiten. De huur van het pand aan de Couwenbergstraat is inmiddels opgezegd en de corporaties (eigenaar) zoeken een nieuwe bestemming. De werkwijze en personeel van Hatert Werkt (werk, inkomen en schuldhulpverlening) is dusdanig verweven met Stip, Sociaal Wijkteam en regieteam dat een eigen locatie niet meer nodig is. Bij de start van Hatert Werkt (2009) werd bovendien uitgegaan van een periode van 6 jaar. En niet alleen in Hatert is de werkwijze goed geborgd, het regionaal werkbedrijf gaat deze eveneens in andere wijken van Nijmegen inzetten.

Ook in het ruimtelijk domein zijn er volop stappen gezet naar een duurzame wijkontwikkeling. We noemen hier de investeringen van de corporaties in nieuwbouw en energetische renovatie. Met de realisatie van de laatste fase van Park Malderborgh en de toekomstige ontwikkeling van het Circusterrein (Portaal) zal de wijk een grote boost krijgen. Bovendien zijn op dit moment grote renovatie-projecten gaande in delen van de bestaande voorraad van Talis en Portaal.

Wat betreft de regievoering op de wijkaanpak in Hatert: ook na 2015 zal het wijkmanagement middels het bestaande gebiedsoverleg Zuid (zorg en welzijn) en het managementteam (met corporaties) hiervoor de verantwoordelijkheid nemen.

Vervolg en aanbevelingen

Het jaar 2016 beschouwen we als een overgangsjaar om nog nauwkeuriger de successen en uitdagingen die voor ons liggen in kaart te brengen. Begin 2016 zal de nieuwe wijkenmonitor verschijnen; die informatie zal ons hierbij helpen. De preview uit deze wijkenmonitor laat zien dat de wijk zich inderdaad positief stabiel ontwikkeld heeft. In 2017 zal het nieuwe wijkaanpakprogramma opgesteld worden.

Vervolgvel
3

Hierbij willen we de volgende aanbevelingen doen om te zorgen dat Hatert in de lift naar boven blijft:

1. blijvende zorg voor hoge kwaliteit voorzieningen en openbare ruimte;
2. in stand houden van de hechte samenwerking tussen partners;
3. aandacht voor het thema opgroeien en samenleven in Hatert;
4. ondersteunen van de aanwezige bewonerskracht (vooral op de thema's veiligheid, gezondheid en imagoverbetering)
5. omzetten van het buurtonderzoek Kastelenbuurt (gehouden huisbezoeken in het meest kwetsbare deel van Hatert) in concrete acties op terrein van zelfredzaamheid, zorg en leefbaarheid.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,

De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls

drs. B. van der Ploeg